

A landscape photograph showing several wind turbines on a dark mountain peak in the foreground. The background consists of a vast, hazy mountain range under a clear blue sky. A large white semi-circle is overlaid on the right side of the image, containing the title and logo.

Bærekraft i offentlig sektor

SpareBank | **Forretningspartner**
SR-BANK

SR-Bank ForretningsPartners Bærekraftsteam

Kompetent rådgivning innen finans, bærekraft og ESG

Thor Christian Haugland

Leder Bærekraft og Kommunikasjon

Utdannelse

- Executive diplomer i Strategi og ledelse, Handelshøyskolen BI
- Bachelor i Økonomi og Administrasjon, Høyskolen i Rogaland og University of Salford

Erfaring

- SpareBank 1 SR-Bank, hvorav;
- Regionbanksjef, operasjonelt ansvar 5 år
- Konserndirektør, Kommunikasjon og Samfunnskontakt 15 år
- Konserndirektør Bærekraft og Kommunikasjon, 5 år

thor.christian.haugland@sr-bank.no

John Eirik Grova

Seniorrådgiver Bærekraft & ESG

Utdannelse

- Master i Internasjonale Relasjoner, *London Metropolitan University*
- Bachelor. Økonomi og Sammenlignende politikk, *Universitetet i Bergen*

Erfaring

- 12 års erfaring fra FN, hvorav;
- Prosjekt- og fagleder. global høringsprosess «Next Decade of Business and Human Rights»
- Prosjekt- og fagleder, FN-utredning om bedrifters risikohåndtering mht. menneskerettighetsbrudd
- Fagleder, FNs forum for ansvarlig næringsliv for menneskerettigheter

john.eirik.grova@sr-bank.no

Julie Vold

Rådgiver bærekraft & ESG

Utdannelse

- Master i Energi, Miljø og Samfunn, *Universitetet i Stavanger*
- Bachelor i Økonomi og Administrasjon, *Berkeley New York*
- Sertifiseres i GRI Q1 2022

Erfaring

- SpareBank 1 SR-Bank Konsernet, hvorav;
- Bærekraftsrådgiver strategi og rapportering, Konsernnivå
- ESG-analytiker, SR-Forvaltning
- Kunderådgiver, privatmarked

julie.vold@sr-bank.no

Per Kristian Haldorsen

Rådgiver Bærekraft & ESG

Utdannelse

- Master i Energi, Naturressurser og Miljø, Norges Handelshøyskole
- Bachelor i Økonomi og Administrasjon, *Norges Handelshøyskole*
- Grunnleggende Befalsutdanning, Forsvaret

Erfaring

- Prosjekt- og fagleder, Connect Vest
- Analytiker, Coast Corporate
- Kvartermester, Forsvaret

per.kristian.haldorsen@sr-bank.no

Amalie Sirevaag

Rådgiver Bærekraft & ESG

Utdannelse

- Executive diplom, Bærekraft som konkurransefortinn, *Handelshøyskolen BI*
- Master i International Law and Economics, *World Trade Institute, Universitat Bern*
- Master i International Trade, Strategy and Operations, *University of Warwick*
- Bachelor i Business Management, *University of Winchester*

Erfaring

- Business officer, Swiss Trading and Shipping Association
- Konsulent, UN International Trade Centre
- Trainee, UN International Trade Centre
- Trainee World Trade Organization

amalie.sirevag@sr-bank.no

Agenda

- Bærekraft og ESG
- Dagens bærekraftlandskap og utviklingen fremover
- Nye reguleringer og betydning for offentlig sektor
- Hvor er vi i dag? Mulighetsrommet
- Våre tjenester
- Q & A

Bakteppe

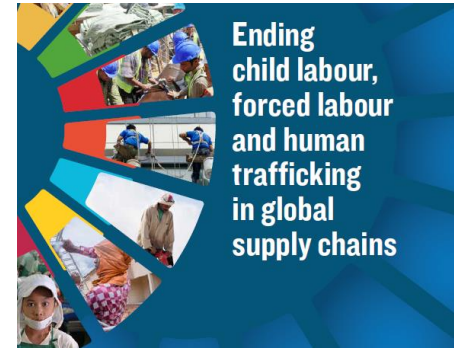
- Bærekraftsarbeidet haster!
- Vi må øke ambisjonsnivå **og** takten i implementering
- «Alt» haster:
 - Mer kraftfull klimapolitikk
 - Tilpasning til klimaendringer
 - Ta vare på natur
 - Bekjempe ulikhet
 - Bærekraftige og ansvarlige verdikjeder
 - Grønn omstilling
- Bærekraftsmålene: 2030 kommer fort, vi har langt igjen

FNs klimapanel: Tiden er i ferd med å renne ut

Klimakrisen blir stadig vanskeligere å håndtere, fordi flere endr

28.2.2022 – Artikkel

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Sustainable development report shows devastating impact of COVID, ahead of 'critical' new phase

Korona har forsterket den økonomiske ulikheten i Norge

Ukraine: Global outrage over Russian invasion leads to sanctions, demands for businesses to divest

THE ENERGY TRANSITION: FAST, BUT NOT FAST ENOUGH?

Kommuners unike posisjon

- Vi er bakpå: Norges plan kom først i 2021....
- Ledende på mange områder (SDG-indeks, diplomati, bistand), men...
 - Negativ spillover
 - Norsk økonomi lyser «brunt»...
- **Alle må bidra**
- **FN: 2/3 av bærekraftsmålene (delmålene) må implementeres lokalt**
- Kommunenes virksomhet omfavner alle dimensjoner av bærekraft:
 - Miljømessig
 - Sosialt
 - Økonomisk/styringsmessig

Hva er bærekraft?

Risikobildet for kommunene

- Norge mindre sårbar enn andre, men...
- Klimarisikoen er reell:
 - Fysisk risiko
 - **Omstillingsrisiko**
 - Globale ringvirkninger
- Sosial bærekraft:
 - likestilling
 - mangfold
 - risiko i leverandørkjeden
- Etisk styring og omdømmerisiko:
 - manglende rutiner, åpenhet

Norge må øke innsatsen for grønn energiomstilling

Nytt Energi, Klima og miljø | Publisert 04.10.2021

Klimakritikk fra Riksrevisjonen: Norge ikke godt nok rustet for klimaendringer

Da Olav Vs gate ble oppgradert skret byrådet av at det var verdens første utslippsfrie anleggsplass. Men steinene som ble lagt er langt fra utslippsfrie - de ble fraktet fra India til Oslo. Foto: Benedicte Hambro

Barnearbeid dokumentert i indiske steinbrudd: - Nei til langreist stein i

Ytringsfrihet og varsling i norske kommuner og fylkeskommuner

SpareBank 1
SR-BANK

Forretningspartner

Utfordringer for bærekraft i praksis

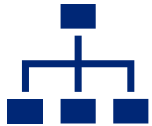
Organisatorisk

- Operasjonalisering! Fra overordnede mål og visjoner til konkrete tiltak
- Unngå grønnvasking
- Hva er de mest vesentlige tiltakene
- Relatert – hva skal man måle
- Uklare forventninger fra nasjonalt nivå? Få krav, mange forventninger.
- Kapasitet, få oversikt i «jungelen»
- Politisk eierskap! Lederskap...

Komplekse problemstillinger

- Dilemmaer/konflikter mellom ulike mål. F.eks.
 - Grønnere transport vs. sosiale konsekvenser.
 - Grønn energi vs. tap av natur og konsekvenser for innbyggere.
 - Ny industri vs. matjord
 - «Not in my backyard» (NIMBY)
 - Pris/kostnadshensyn i anskaffelser vs. andre hensyn

Hvordan jobbe systematisk med bærekraft – Erfaringer fra offentlig og privat sektor

Holistisk tilnærming (ESG)

Ta utgangspunkt i bærekraftsmålene, men tilpasset til lokale forhold

Definere relevante og tydelige mål
Integrere i styringsverktøy og planer
Evaluere jevnlig, tydelige KPIer

Hva må med?

Rydde i eget hus/lede gjennom eksempel
Klimaregnskap og risiko
Ansvarlige innkjøp
Åpenhet
Omstillingsstrategi (Se mulighetene i skiftet)

Samarbeid er nøkkelen

Politisk
Innbyggere (inkl. unge!)
Næringsliv
Andre kommuner og offentlige aktører (eks. Bærekraftsnettverket, United for Smart and Sustainable Cities)

Store muligheter

- Better Business, Better World: bærekraftsmålene kan utløse et marked på 12 tusen milliarder USD og skape 380 millioner nye jobber frem mot 2030.
- EUs ambisjon for nullutslipp: 290 milliarder euro i året – hvert år fram til 2050 – skal gå til bærekraftige investeringer

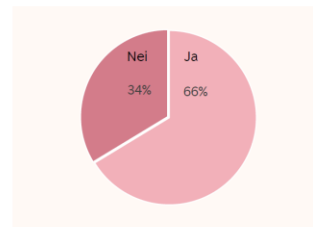

Hvordan ligger næringslivet i Sør-Norge an?

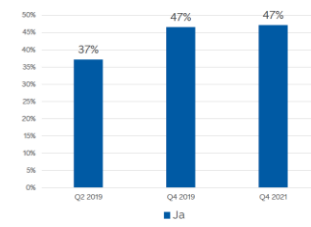
- SR-Banks Konjunkturbarometer viser: i endring, men ikke raskt nok
- Mange spennende virksomheter, inkludert i forlengelsen av brune/tradisjonelle virksomheter – bør løftes fram
- SR-Bank: alliert i det grønne skiftet

Nær to tredeler av bedriftene har tilpasset strategi til et lavutslippssamfunn og halvparten har endret driften

Har virksomheten en strategi som tar høyde for omstillingen til lavutslippssamfunnet?

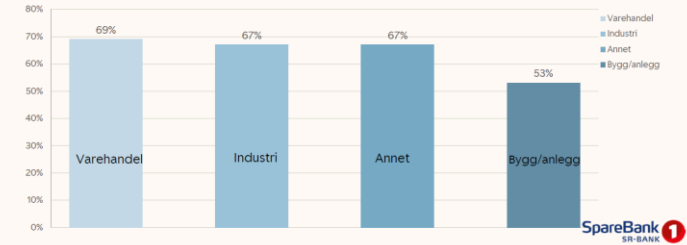
Har virksomheten endret driften som følge av hensynet til bærekraft?

SpareBank 1 SR-BANK

Strategi som tar høyde for omstilling til nullutslippssamfunnet – lavest i bygg/anlegg

Har virksomheten en strategi som tar høyde for omstilling til nullutslippssamfunnet? Andel som svarer ja

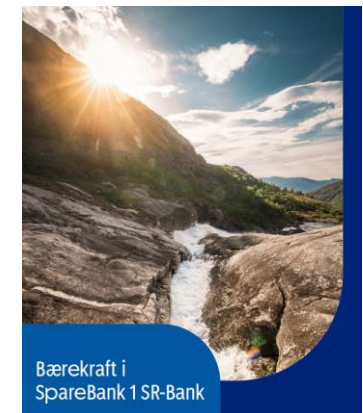
SpareBank 1 SR-BANK

Industri har gjort endret driften mest som følge av hensynet til bærekraft

Har virksomheten endret driften som følge av hensynet til bærekraft? Andel som svarer ja

SpareBank 1 SR-BANK

Bærekraft i SpareBank 1 SR-Bank

SpareBank 1 SR-BANK

Forretningspartner

Hva kommer i bærekraftslandskapet...

- Klima: Oppfølging fra Glasgow – styrke klimamålene
- Økt fokus på den andre miljøkrisen: naturavtale for biologisk mangfold
- Juridisk bindende avtale om å bekjempe plastforsøpling
- EUs taksonomi
- Mer fra EU: direktiv for ansvarlige leverandørkjeder, ansvarlig finans, bærekraftsrapportering
- Norge: åpenhetsloven
- Geopolitikk og energikrise

BÆREKRAFT

Bedrifter og bærekraft: Fem trender som vil prege 2022

1. Klima og klimarisiko

I 2022 vil det stilles høyere forventninger til både myndigheter og bedrifter. Ambisjoner og tiltak for et verdens nullutslipp innen 2050 skal opp. Ledere for store selskaper både internasjonalt og i Norden rangerer klimaendringer som den mest alvorlige trusselen for planeten og stabile samfunn – derfor er det også en trussel for næringslivet. Bland bedrifter i den Norge topper foretatt like klima uten over bærekraftsforhold det jobbes med, men i 2022 vil regionen følge etter. Flere selskaper i alle bransjer vil utarbeide sin strategi for omstillingen til nullutslipp.

2. Gjennombrudd for «S» i ESG

I 2022 kommer den endelige gjennombruddet for «S» i ESG. I Norge vil åpenhetsloven (Lov om virksometers åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) i stor grad definere kravene for sosial bærekraft. Åpenhetsloven rammer om lag 9000 norske bedrifter når den tre i kraft i juli. [Les mer om hva åpenhetsloven betyr for din bedrift](#)

3. Et mer holistisk miljøfokus

Santelig som det ikke er nok å være «grønn» for å være bærekraftig, blir det tydeligere at miljødelen av bærekraft handler om mer enn klima. WWF verdens naturfond understreker at naturkrisen er den største utfordringen menneskeheten har stått overfor, men at den har fått mindre oppmerksomhet enn klimautfordringen. I 2022 vil vi få en naturtals- «erklæring» for biologisk mangfold, for bevaring og beskyttelse av planetens landjord og hav.

For næringslivet blir karaktaksonomi årets ord. EUs taksonomi med klassifisering av bærekraftige økonomiske aktiviteter og EUs seks miljømål der beskyttelse og gjenoppretting av biologisk mangfold og økosystemer inngår – vil bedrifter måtte forholde seg til. Taksonomen vil også sette søkelys på behovene for omstilling til sirkulær økonomi, bærekraftig bruk av vann og marine ressurser, og bekjempelse av forurensning, i tillegg til redaksjon av klimagassutslipp og tilpassing til klimaendringer.

4. De grønne mulighetene blir tydeligere for flere

Sambdlig som kravene til bedrifter øker, er det også flere som ser mulighetene i det grønne skiftet. Utvikling av bærekraftige innovative forretningsmodeller, med støtte fra bærekraftig finans, vil få fortsatt fokus i 2022. Konjunkturbarometeret for den Norge antyder at flere bedrifter å se muligheter som følge av EUs taksonomen bare i løpet av kort tid i 2021. Denne trenden vil fortsette i 2022.

5. Flere dilemmaer

SpareBank
SR-BANK

Forretningspartner

Åpenhetsloven

Trer i kraft fra **1. juli 2022**

AKTSOMHETSPLIKT

- Gjennomføre aktsomhetsvurderinger (due diligence) i tråd med FN og OECDs retningslinjer
- Skal dekke egen virksomhet og leverandørkjede
- Kartlegging og tiltak

REDEGJØRELSESPLIKT

- Offentliggjøre redegjørelse for aktsomhetsvurderingene innen 30/6
- Og ved vesentlige endringer i risikobildet

INFORMASJONSPLIKT

- Enhver interessent ved skriftlig forespørsel har rett på informasjon om håndtering av risiko i produksjonen av varer og tjenester
- Kun visse unntak
- 3 ukers responstid

Prop. 150 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

Hvem omfattes av loven?

- Virksomheter som omfattes av regnskapsloven § 1-5
- Virksomheter som overstigerstiger grensene for to av følgende tre vilkår:

Salgsinntekt: 70 millioner kroner

Balansesum: 35 millioner kroner

Ansatte: 50 årsverk

Morselskaper omfattes dersom mor- og datterselskaper oppfyller kravene sett som en enhet.

Betydning for offentlig sektor

Åpenhetsloven

- Vil sette en standard for hvilke etiske krav oppdragsgivere setter.
- Krav om aktsomhetsvurderinger allerede innført i praksis
- Anskaffelsesforskriften § 24-3 c): rett til å avvise leverandører som ikke etterlever bestemmelser om miljø, arbeidsforhold og sosiale forhold som følger av norsk lov.
- Åpenhetsloven vil gjøre informasjon om slike forhold mer tilgjengelig
- Vil bli lettere å følge opp

Anskaffelsesprosesser

- Lov om offentlige anskaffelser § 5: oppdragsgivere skal ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser
- Legger ingen nærmere føringer på hvordan dette skal gjøres i praksis.
- Her kan den nye åpenhetsloven påvirke konkurranser om offentlige kontrakter på flere måter.
- Hvis spesifikke krav – må sikre likebehandling og forutsigbarhet
- Viktig med gode rutiner for å følge opp krav

EUs klassifiseringssystem for bærekraftig økonomisk aktivitet og er et sentralt verktøy i EUs grønne omstilling. Det skal gi en felles forståelse av hva som faktisk er «grønt»

Den sosiale taksonomien

For å bli klassifisert som bærekraftig må aktiviteten:

- Gi et vesentlig bidrag til minst ett av 6 miljømål
- Ikke gjøre vesentlig skade på noen av de andre målene
- Ikke ha vesentlig negativ påvirkning på sosiale forhold og rettigheter (menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold)

De 6 miljømålene

1. Begrense klimaendringer
2. Klimatilpasning
3. Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
4. Omstilling til sirkulærøkonomi
5. Forebygging og bekjempelse av forurensing
6. Beskyttelse og gjenopprettelse av biologisk mangfold og økosystemer

Aktiviteter dekket av terskelkrav 1 og 2

- Skogbruk
- Miljøvern- og gjenopprettelsesaktiviteter
- Industri
- Energi
- Vannforsyning, avløp, og avfallshåndtering
- Transport
- Eiendom og bygg
- IKT
- Profesjonelle, vitenskapelige og tekniske aktiviteter

Betydning for offentlig sektor

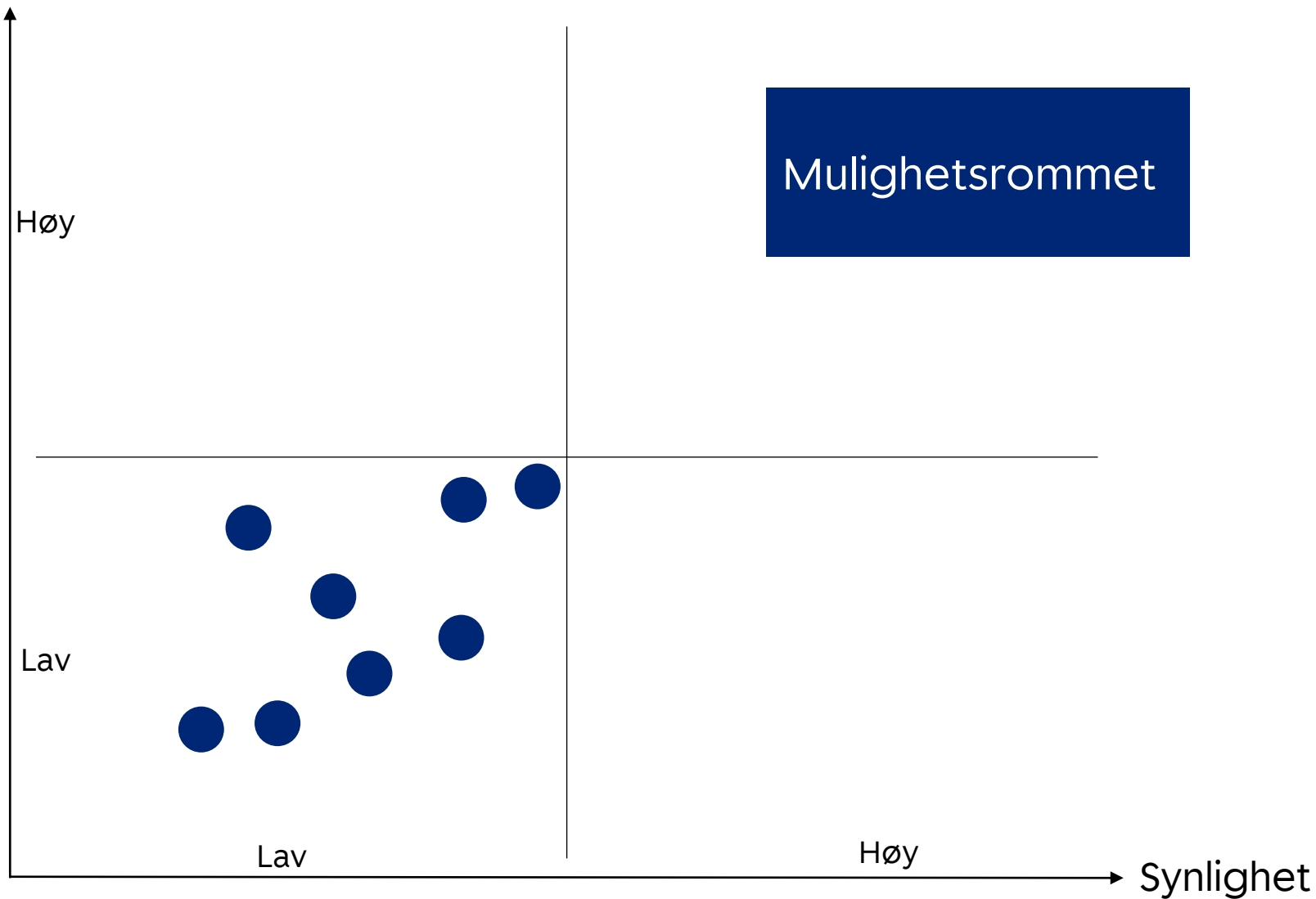

EU taksonomien

- Offentlige virksomheter utover større noterte statseide foretak omfattes ikke direkte.
- I praksis vil taksonomien berøre kommuner og fylkeskommuner som sentral referanse for krav og spesifikasjoner i offentlige anbud.
- Kommuner og fylkeskommuner berøres også som låntakere. Grønn kapital!
- Mer overordnet vil taksonomien gi en politisk og strategisk retning til næringsutvikling, og dermed vil den berøre kommunesektorens arbeid med tilrettelegging for næringsutvikling.

Bærekraft i kommunen

Prestasjon

- Iverksatt konkrete tiltak
- Bærekraft-integrasjon i hele virksomheten

- Har utarbeidet strategi
- Leverer på minimumskrav

- Offentliggjøring av strategi

- Rapporterer etter ledende standarder
- Kan dokumentere tiltak

VI KAN HJELPE KOMMUNEN MED:

KARTLEGGE

- Risiko
- Muligheter
- Eksisterende systemer
- Behov for relevant kursing
- Tiltak for tilgang til grønn kapital

UTARBEIDE

- Mål og KPIer
- Retningslinjer
- Strategier
- Tiltak
- Styringsverktøy for bærekraftig virksomhet

RAPPORTERE

- I tråd med ledende rammeverk

Q & A

Konklusjon:

UTFORDRINGER = MULIGHETER

KONTAKT OSS FOR ET UFORPLIKTENDE MØTE

SpareBank 1 SR-Bank ForretningsPartner

Din rådgiver i omstillingen til en mer bærekraftig forretningsmodell

Vårt kompetente team kan hjelpe din virksomhet med rådgivning innen bærekraft.

Thor Christian Haugland
Leder Bærekraft og kommunikasjon

✉ thor.christian.haugland@sr-bank.no

☎ 480 31 633

John Eirik Grova
Seniorrådgiver Bærekraft & ESG

✉ john.eirik.grova@sr-bank.no

☎ 918 85 260

Julie Vold
Rådgiver Bærekraft & ESG

✉ julie.vold@sr-bank.no

☎ 484 52 455

Per Kristian Haldorsen
Rådgiver Bærekraft & ESG

✉ per.kristian.haldorsen@sr-bank.no

☎ 911 49 015

Amalie Sirevaag
Rådgiver Bærekraft & ESG

✉ amalie.sirevag@sr-bank.no

☎ 478 43 293